

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи
Запорізького національного університету

Ю.О. Каганов

«09» жовтня 2020 р.



ВИТЯГ

з протоколу фахового семінару кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету від 06 жовтня 2020 р. № 03

Присутні: д.ю.н., професор, завідувач кафедри адміністративного та господарського права, декан юридичного факультету Запорізького національного університету В.К. Колпаков, д.ю.н., професор, проректор з наукової роботи Університету митної справи та фінансів Д.В. Приймаченко, д.ю.н., професор, професор кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету Є.В. Курінний, д.ю.н., доцент кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету А.А. Шарая, к.ю.н., доцент кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету І.В. Пелех, д.ю.н., доцент, професор кафедри конституційного та трудового права Запорізького національного університету Н.В. Галіцина, д.ю.н., професор, професор кафедри конституційного та трудового права Запорізького національного університету С.М. Кушнір, к.ю.н., доцент кафедри цивільного права Запорізького національного університету К.О. Алімов, к.ю.н., доцент, доцент кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету Л.В. Кузенко, д.ю.н., доцент, завідувач кафедри кримінального права та правосуддя Запорізького національного університету Ю.В. Пирожкова, д.ю.н., професор, професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» Ю.О. Легеза, здобувач В.П. Діхтієвський.

Головуючий: д.ю.н., професор, декан юридичного факультету Запорізького національного університету Т.О. Коломоець.

Секретар: к.ю.н., доцент кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету Ш.Н. Гаджієва.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ: обговорення основних наукових результатів дисертації Діхтієвського Володимира Петровича «Адміністративно-правове регулювання доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право», для їх апробації та оцінки їх новизни, теоретичного та практичного значення.

СЛУХАЛИ: здобувача **Володимира Петровича Діхтієвського** про результати виконаного наукового дослідження.

Здобувач стисло навів основні наукові положення та теоретичні висновки, що стосуються системи доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів як об'єкта адміністративно-правового регулювання. У подальшому доповідач акцентував увагу присутніх на отриманих результатах аналізу здійснення адміністративних процедур у сфері доступу до інформації про стан використання природних ресурсів. Після цього здобувач висвітлив міжнародні та європейські стандарти забезпечення права особи на доступ до інформації про стан використання природних ресурсів. У продовження було зосереджено увагу на проблемах застосування заходів адміністративної відповідальності за вчинення правопорушень у сфері доступу до інформації про стан використання природних ресурсів в Україні. І, насамкінець, здобувачем запропоновано ключові напрями підвищення ефективності забезпечення доступу до інформації про стан використання природних ресурсів в Україні крізь призму зарубіжного та міжнародного досвіду.

Завершивши доповідь, здобувач відповів на **запитання учасників фахового семінару.**

Коломоєць Т.О., д.ю.н., професор: В межах підрозділу 1.2 Вами здійснена характеристика стану нормативно-правового регулювання забезпечення доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів. Розкрийте більш детально які висновки Вами було досягнуто в ході проведеного дослідження.

Діхтієвський В.П., здобувач: Дякую за запитання. Здійснена характеристика нормативно-правового регулювання доступу до публічної інформації дозволила визначити що, незважаючи на поступові трансформаційні зміни, що характеризують інформаційний простір в Україні, залишаються невирішеними такі проблеми, як відсутність встановленого обов'язку суб'єкта публічного управління з приводу не лише надання інформації, а й здійснення її тлумачення; відсутність належного матеріально-технічного оснащення розпорядників публічної інформації, що дозволяло б забезпечувати надання послуг з виготовлення фотокопій запитованої документації; недотримання строків надання публічної інформації; неналежний рівень підготовки службовців, до повноважень яких належить забезпечення ведення відповідних реєстрів та інших баз даних; неналежний рівень інформаційної правової культури; низький рівень здійснення громадського контролю діяльності депутатів місцевих рад, доступу до прийняття рішень місцевого значення.

Кукурудз Р.О., к.ю.н., доцент: Які емпіричні дослідження стосовно предмета розгляду проводились Вами?

Діхтієвський В.П. здобувач: Дякую за запитання. Емпіричну основу дослідження становить рішення судів у справах про адміністративні правопорушення за статтею 91-4, 91-5, 212-3 КУпАП, що містяться в Єдиному

реєстрі судових рішень України (126 рішень) за 2015–2020 рр., статистичні дані Державної служби статистики України за період 2012–2020 рр., відомості на офіційних веб-сайтах суб'єктів публічної адміністрації, правова публіцистика.

Кузенко Л.В., к.ю.н., доцент: В чому полягають особливості розгляду та вирішення адміністративних спорів у сфері доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів?

Діхтієвський В.П., здобувач: Визначено, що структура механізму захисту права особи на доступ до інформації про стан використання природних ресурсів обумовлено його сутнісною характеристикою і складається із двох необхідних складових, якими виступають адміністративні суди та система адміністративних органів (уповноважених на розгляд та вирішення адміністративних скарг). З'ясовано, що спори у сфері доступу до інформації про стан використання природних ресурсів є відносно непоширеною категорією справ у практиці адміністративних судів в Україні. У відносному співвідношенні від загальної кількості спорів, пов'язаних із забезпеченням доступу до публічної інформації, спори, пов'язані із використанням природних ресурсів складають біля третини (зокрема, за результатами проведеного аналізу вибіркової сукупності справ, розглянутих окружними адміністративними судами з питань забезпечення доступу до публічної інформації у 2019 році спори, пов'язані із забезпечення доступу до інформації про стан використання природних ресурсів склали 38%, при цьому 68% від їх кількості склали позови, пов'язані із встановленням заборони доступу до інформації про стан використання земельних ресурсів, 22% - пов'язуються із затребуванням інформації щодо здійснення містобудівної діяльності та супровідної до неї діяльності із використання водних, лісових, земельних ресурсів, решта справ безпосередньо пов'язується і з дотриманням вимог екологічної безпеки, шумового рівня впливу як складової розуміння права людини на сприятливе довкілля). Визначено, що розгляд та вирішення спорів, пов'язаних із забезпеченням доступу до інформації про стан використання природних ресурсів, відбувається у порядку спрощеного провадження.

Курінний Є.В. д.ю.н., професор: Які основні напрями підвищення рівня ефективності правового режиму доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів в Україні?

Діхтієвський В.П., здобувач: Дякую за запитання. Зроблено висновок, що реформування адміністративно-правового регулювання доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів має спрямовуватися на: 1) оптимізацію здійснення адміністративної процедури розгляду та надання відповіді на інформаційний запит споживача публічної інформації шляхом доповнення Закону України «Про доступ до публічної інформації» окремою спеціальною нормою; 2) підвищення правової ефективності реалізації адміністративно-правових заходів захисту права особи на доступ до публічної інформації про стан використання природних ресурсів шляхом перегляду нормативних вимог до визначення строків позовної давності у досліджуваній категорії адміністративних спорів; 3) перегляд змістовного підходу до визначення складу адміністративно-процесуальних відносин у сфері

забезпечення доступу до інформації про стан використання природних ресурсів у частині встановлення статусу «зацікавленої громадськості»; 4) вдосконалення реалізації права особи на перегляд управлінських рішень у досліджуваній сфері шляхом подовження строків реалізації права на адміністративне оскарження; 5) оптимізації механізму адміністративної відповідальності шляхом внесення змін до ст.ст. 91-4, 91-5, 212-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення; 6) вжиття організаційно-правових заходів запобігання «рейдерським атакам» на зміст державних природоресурсних кадастрів, зокрема, у частині перегляду підходів до визначення критеріїв відповідності професійної діяльності кадастрових реєстраторів, а також шляхом перегляду їх функціональних повноважень.

ВИСТУПИЛИ: наукові керівники здобувача д.ю.н., проф. Колпаков В.К., д.ю.н., професор Легеза Ю.О., д.ю.н., професор Коломоєць Т.О., д.ю.н., професор Курінний Є.В., к.ю.н., доцент Кукурудз Р.О., к.ю.н., доцент Кузенко Л.В.

Після відповідей на запитання учасників фахового семінару було озвучено **висновок наукового керівника доктора юридичних наук, професора Колпакова В.К., висновок наукового керівника доктора юридичних наук, професора Легези Ю.О.,** з оцінкою роботи здобувача у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану.

Науковий керівник здобувача Колпаков В.К. вказав на те, що здобувач повною мірою опанував освітню складову освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії. Освітня складова індивідуального плану роботи аспіранта виконувалась своєчасно та з досягненням високих результатів вивчення навчальних дисциплін. Як наслідок, Діхтієвський В.П. здобув теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, достатньою мірою оволодів методологією наукової та педагогічної діяльності, що підтверджується проведенням ним власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Неухильно дотримуючись високих стандартів академічної та професійної доброчесності, здобувачем опрацьовано значну кількість наукових, нормативно-правових та інших джерел, які стосуються теми дисертаційного дослідження.

Науковий керівник Легеза Ю.О. особливо відзначила наполегливість здобувача, його активність та цілеспрямованість. Здобувач яскраво та послідовно демонстрував прагнення до вироблення орієнтованих на практичне застосування в умовах сучасних реалій теоретичних концепцій та прикладних законодавчих рішень, підкріплених належним науковим обґрунтуванням. Зміст дисертації відображає здійснення здобувачем критичного переосмислення наявних та створення нових цілісних знань. У процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи, дослухаючись до загальних

настанов наукового керівника з питань, що об'єктивно лежать за межами розуміння здобувача наукового ступеня доктора філософії, здобувач виявив високий ступінь самостійності під час започаткування, планування, реалізації та коригування процесу наукового дослідження.

За результатом виконання дисертаційної роботи є всі підстави вважати, що наукова робота є однією із перших спроб наукового обґрунтування адміністративно-правового регулювання доступу особи до публічної інформації про стан використання природних ресурсів. У роботі наведено положення, висновки та рекомендації, що характеризуються науковою новизною.

Зважаючи на вищевикладене, науковий керівник здобувача д.ю.н., проф. Колпаков В.К. вважає, що наукова кваліфікація Діхтієвського В.П. відповідає вимогам, що пред'являються до здобувача ступеня доктора філософії, а його дисертація «Адміністративно-правове регулювання доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів», може бути рекомендована до прийняття до розгляду спеціалізованою вченою радою.

Долучившись до **обговорення основних наукових результатів** дисертації, к.ю.н, доцент, доцент кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету **Кузенко Л.В.** відзначила, що здобувачеві вдалося чітко виокремити фактори, які актуалізують виконання дисертаційного дослідження, присвяченого особливостям адміністративно-правового регулювання доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів. Попри те, що наразі зростає кількість досліджень, дотичних до адміністративно-правового регулювання інформаційної сфери загалом, доповідач вказала, що проблематика, пов'язана із обігом інформації про стан використання природних ресурсів у цій царині, є такою, яка потребує свого опрацювання.

Висловлюючи свою позицію щодо наукового рівня дисертації, д.ю.н., професор, професор кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету **Курінний Є.В.** зазначив, що дисертаційна робота Діхтієвського В.П. характеризується класичним академічним підходом до розгляду питань, винесених у якості розділів та підрозділів дисертації. Автор не просто погоджується із певними позиціями, він полемізує, критикує, наводить власні аргументи на підтвердження чи спростування тієї чи іншої позиції. Імпонує підхід та мотивування наведеної ним класифікації суб'єктів державного контролю у сфері охорони здоров'я.

Позитивними характеристиками наукового дослідження здобувача, що дістали схвальний відгук к.ю.н., доцента, доцента кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету **Кукурудза Р.О.**, є належним чином здійснена структуризація дисертації, яка забезпечує послідовне якісне розкриття питань, актуальних для сучасного адміністративно-правового регулювання доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів. Здобувач системно підійшов до питання відображення адміністративних процедур доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів, які ним пропонується

сприймати як зовнішні прояви дій компетентних органів та посадових осіб, котрі реалізуються у рамках їх нормативно визначених повноважень та спрямовані на виявлення, фіксацію, можливість підтвердження реального стану справ у тих чи інших напрямках інформаційної сфери. Крім того, позитивом дисертації є 10 опублікованих наукових праць, які оприлюднюють для широкого загалу результати наукового пошуку В.П. Діхтієвського.

УХВАЛИЛИ:

1. Визнати, що результати дисертації Діхтієвського Володимира Петровича «Адміністративно-правове регулювання доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право» (галузь знань 08 «Право»), мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

2. Рекомендувати рецензентам д.ю.н., професору Є.В. Курінному, д.ю.н. А.А. Шарій під час проведення попередньої експертизи результатів дисертації Діхтієвського Володимира Петровича «Адміністративно-правове регулювання доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право» (галузь знань 08 «Право»), взяти до уваги підсумки цього фахового семінару.

Головуючий:

д.ю.н., професор,
декан юридичного факультету
Запорізького національного університету

Т.О. Коломєць

Секретар:

к.ю.н., доцент кафедри
адміністративного та господарського права
Запорізького національного університету

Ш.Н. Гаджиєва

ВИСНОВОК ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Діхтієвського Володимира Петровича «Адміністративно-правове регулювання доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право» (галузь знань 08 «Право»)

Дисертація Діхтієвського Володимира Петровича «Адміністративно-правове регулювання доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право» (галузь знань 08 «Право») виконана на кафедрі адміністративного та господарського права Запорізького національного університету. Тема дисертації затверджена на засіданні вченої ради Запорізького національного університету (протокол № 6 від 21 грудня 2017 року).

Для підготовки висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації «Адміністративно-правове регулювання доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів» Вченою радою Запорізького національного університету (протокол № 02 від 24 вересня 2020 року) визначено, що попередня експертиза дисертації проводитиметься на базі юридичного факультету Запорізького національного університету, та призначено двох рецензентів:

1) професора кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету, доктора юридичних наук, професора Є. В. Курінного;

2) доцента кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету, доктора юридичних наук А.А. Шарую.

1. Ступінь актуальності теми дисертації

Здобувачем вмотивовано обґрунтовано актуальність та важливість наукового опрацювання питань, що є предметом його дослідження, висвітлюючи зв'язок теми дисертації із сучасними дослідженнями у відповідній галузі знань шляхом критичного аналізу з визначенням сутності наукової проблеми або завдання. Зокрема, здобувач звертає увагу на таке.

В сучасних умовах інформація набуває ознак не лише об'єкту правовідносин, але і ефективного засобу здійснення громадського контролю як за діяльністю органів публічного управління, так і діяльністю суб'єктів господарювання. Належний рівень забезпечення реалізації права на інформацію є однією з ознак демократичної держави. Стратегією розвитку інформаційного суспільства в Україні, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. № 386-р, визначено, що одним із головних пріоритетів України є прагнення побудувати орієнтоване на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на розвиток інформаційне суспільство, в якому кожен міг би

створювати і накопичувати інформацію та знання, мати до них вільний доступ, користуватися й обмінюватися ними, щоб надати можливість кожній людині повною мірою реалізувати свій потенціал, сприяючи суспільному й особистому розвитку та підвищуючи якість життя, до безумовних складових якого відповідно до міжнародних та європейських нормативних стандартів відноситься право людини на безпечне та сприятливе навколишнє природне середовище.

За Індексом екологічної ефективності, оприлюдненим у 2019 р., Україна посіла 60-ту позицію серед 180 країн світу, поруч із такими країнами, як Зімбабве, Антігуа і Барбуда, Гондурас. За оцінкою Національного інституту стратегічних досліджень збереження існуючої ситуації в найближчій перспективі може призвести до формування значних екологічних загроз і збільшення кількості надзвичайних ситуацій з негативними наслідками для населення та довкілля, в тому числі – транскордонного масштабу. При цьому серед причин низького рівня ефективності здійснення державної екологічної політики в Україні виділяється низька ефективність здійснення функції громадського контролю не лише за діяльністю органів державної влади та місцевого самоврядування, а і суб'єктів господарювання, що наділені правом спеціального постійного чи тимчасового використання природних ресурсів. Недосконалість адміністративно-правового механізму забезпечення здійснення функції громадського контролю та його складової обумовлюється в тому числі і неналежним за рівнем правової ефективності реалізації права на доступ до публічної інформації про стан використання природних ресурсів, врегулювання яких вимагає запровадження оптимальних способів реалізації європейських та світових стандартів здійснення публічного управління.

Однак поки що у вітчизняній адміністративно-правовій науці недостатньо розробленими залишаються питання адміністративно-правового регулювання доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів.

У процесі дослідження дисертант послуговувався доробком вітчизняних та зарубіжних фахівців з:

– теорії та історії держави і права (С.С. Алексєєв, В.Д. Гончаренко, О.В. Зайчук, О.Л. Копиленко, В.В. Копейчиков, В.В. Лемак, Л.А. Луць, П.О. Недбайло, Ю.М. Оборотов, Н.М. Оніщенко, О.В. Петришин, Р.А. Ромашов, П.М. Рабінович, В.П. Сальников, М.В. Цвік та ін.);

– адміністративного права та процесу (В.Б. Авер'янов, О.Ф. Андрійко, О.М. Бандурка, Д.М. Бахрах, Ю.П. Битяк, О.М. Буханевич, М.Ю. Віхляєв, В. М. Гаращук, І. П. Голосніченко, Т.О. Губанова, І.В. Зозуля, Т.О. Коломоець, А.Т. Комзюк, О.В. Кузьменко, Д.М. Лук'янець, О.А. Музика-Стефанчук, В.Я. Настюк, Н.Р. Нижник, О.П. Орлюк, Н.Г. Саліщева, А.О. Селіванов, Ю.М. Старілов, С.Г. Стеценко, Н.Ю. Хаманева та ін.);

– інформаційного права (Г.О. Блінова, О.Б. Зеленцов, Р.А. Калюжний, В.В. Квак, Н.В. Коваленко, Р.С. Куйбіда, П.М. Мельник, М.І. Смокович, В.П. Тимошук, М.І. Цуркан та ін.).

Стверджуючи про достатньо чималу кількість наукових праць, присвячених проблемам адміністративно-правового регулювання доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів, зазначимо, що проблеми адміністративно-правового забезпечення доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів продовжують залишатись такими, що потребують комплексного опрацювання.

Здобувач правильно визначає **зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами**, вказує на те, що дослідження виконано відповідно до плану науково-дослідної роботи кафедри адміністративного та господарського права Запорізького національного університету. Тема роботи узгоджується з пріоритетними напрямом розвитку правової науки на 2016–2020 роки (напрями: міжнародні стандарти та державно-юридичні засоби забезпечення прав людини в Україні; рішення Європейського суду з прав людини в механізмі забезпечення та захисту прав і свобод людини та громадянина; забезпечення реалізації принципів справедливості та верховенства права у процесі здійснення правосуддя; адаптація та гармонізація вітчизняного законодавства до законодавчих стандартів ЄС), включеним до Стратегії розвитку наукових досліджень Національної академії правових наук України на 2016–2020 роки.

2. Наукова новизна, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Наукова новизна отриманих результатів дисертації «Адміністративно-правове регулювання доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів», як зазначає здобувач та підтверджує зміст дисертації, забезпечується тим, що дисертація є однією із перших спроб наукового обґрунтування доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів. У роботі наведено положення, висновки та рекомендації, що характеризуються науковою новизною, зокрема:

уперше:

– «публічну інформацію про стан використання природних ресурсів» визначено як відомості про здійснення спеціального природокористування в межах виданих дозволів та ліцензій, про забруднення довкілля, про моніторинг розвитку природо-ресурсного потенціалу держави, що має бути відображено із врахуванням рівня захворюваності населення як складової системи прав людини, що забезпечують її природне існування та соціальне буття;

– аргументовано, що обмеження доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів є допустимим з метою дотримання вимог екологічної безпеки як складової системи національної безпеки, публічних інтересів, пов'язаних із здійсненням розслідування та запобігання екологічних правопорушень, захистом та збереженням рідкісних та таких, що перебувають під загрозою зникнення, об'єктів тваринного та рослинного світу;

– обґрунтовано, що оприлюднення інформації про стан використання природних ресурсів на офіційних веб-сторінках органів державної влади та

місцевого самоврядування, суб'єктів природокористування має відображати не лише відомості про стан погіршення навколишнього природного середовища, а і врахування кореляційних зав'язків із оцінкою рівня тривалості життя людини, рівня онкозахворювань населення регіону тощо;

– на прикладах окремих зарубіжних країн світу та країн Європейського Союзу проаналізовано наднаціональний вимір міжнародних та європейських стандартів правового регулювання доступу до публічної інформації в цілому, і, зокрема, у сфері використання природних ресурсів та систематизовано основні періоди розробки та прийняття міжнародних стандартів, їх впливу на рівень національного законодавства щодо доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів, захисту права особи на інформацію, сформульовано конкретні пропозиції щодо вдосконалення адміністративно-правового регулювання доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів в Україні;

удосконалено:

– пропозиції щодо реалізації класифікації адміністративних процедур у сфері доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів, які залежно від форми їх реалізації можна поділити на пасивні та активні процедури;

– наукові положення щодо оптимізації адміністративно-правового механізму захисту права на доступ до публічної інформації про стан використання природних ресурсів шляхом визначення адміністративно-процесуального статусу «зацікавленої громадськості» як позивача у досліджуваній категорії адміністративних спорів;

– зміст поняття «адміністративна відповідальність за порушення законодавства про доступ до публічної інформації», під яким слід розуміти передбачену санкціями адміністративно-правових норм форму негативного реагування з боку уповноважених органів на дії посадових осіб, які були спрямовані на порушення законодавства про доступ до публічної інформації, із застосуванням заходів адміністративного впливу з додержанням встановлених законом процедур;

дістали подальшого розвитку:

– аргументація необхідності активізації процесів систематизації національного законодавства України, зокрема, шляхом розробки та прийняття Інформаційного кодексу України;

– характеристика міжнародних та європейських стандартів забезпечення доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів як комплексного міжгалузевого правового інституту інформаційного, адміністративно-деліктного та адміністративно-процесуального законодавства;

– пропозиції щодо внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення України, Кодексу адміністративного судочинства України, Законів України «Про доступ до публічної інформації», «Про судовий збір», «Про Державний земельний кадастр», «Про звернення громадян», а також до низки підзаконних актів із досліджуваної проблематики з

використанням сучасної методології юридичної техніки з метою вдосконалення правового регулювання правовідносин щодо забезпечення доступу до інформації про стан використання природних ресурсів, а також проекту Закону України «Про адміністративну процедуру» № 3475 від 14.05.2020 р.

Наукова обґрунтованість вищевикладених наукових положень, висновків і рекомендацій підтверджується їх раціональністю, логічною несуперечливістю, відповідністю основоположним принципам науки. Достатньою для вичерпного розуміння найбільш важливих аспектів питань, що охоплюються предметом дослідження, є нормативно-правова та наукова джерельна база.

Крім того, слід погодитись із тим, що достовірність отриманих наукових результатів забезпечується у роботі вдалим комплексним поєднанням філософських, загальнонаукових та спеціальних методів наукового пізнання, що сприяло забезпеченню достовірності та об'єктивності отримання нових знань. За допомогою порівняльно-правового методу здійснено дослідження міжнародного та зарубіжного досвіду забезпечення ефективності правового режиму доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів, а також визначено правові стандарти розгляду та вирішення інформаційних спорів (підрозділи 1.2, 2.4, 3.1). За допомогою діалектичного методу визначено поняття та ознаки категорії «публічна інформація про стан використання природних ресурсів» охарактеризовано нормативно-правові засади забезпечення реалізації конституційного права людини на інформацію (підрозділи 1.1, 1.2). Шляхом використання таких методів наукового пізнання, як закони формальної логіки, і, відповідно, таких методів, як індукція і дедукція, аналіз і синтез, визначено сутність, види та стадії здійснення адміністративних процедур у сфері доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів, встановлено підстави та порядок застосування заходів адміністративної відповідальності за порушення вимог їх належної реалізації (підрозділи 2.1, 2.2, 2.3, 3.2). За допомогою системного методу досліджено особливості реалізації адміністративно-правового механізму захисту права людини на доступ до публічної інформації про стан використання природних ресурсів (підрозділ 2.4). Застосування методу моделювання дало змогу визначити напрями підвищення ефективності правового регулювання реалізації стандартів правового режиму доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів (підрозділ 3.2).

Дисертація написана грамотною українською мовою, стиль викладення матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі (точність, логічність, лаконічність, зрозумілість, зв'язаність, цілісність, завершеність).

3. Наукові публікації, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, та повнота опублікування результатів дисертації

Список публікацій здобувача за темою дисертації, в яких висвітлені основні наукові результати дисертації:

1. Діхтієвський В.П., Невмержицький Є.В. Повноваження суб'єктів публічного управління у сфері протидії корупції в Україні: проблеми боротьби та механізми посилення. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. 2018. № 3. С. 59–65.

2. Dikhtievsky V.P. Information on the use of natural resources as a component of the right of access to public information. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2020. № 2. P. 104–110.

3. Діхтієвський В.П. Нормативно-правові засади доступу до інформації про стан використання природних ресурсів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 4. С. 19–24.

4. Діхтієвський В.П. Інформація як об'єкт правовідносин. *Вісник Запорізького національного університету. Серія. Юридичні науки*. 2020. Вип. 3. С. 84–90.

5. Діхтієвський В.П. Адміністративно-правові засади реалізації доступу до інформації про стан використання природних ресурсів. *Юридичний бюлетень*. 2020. № 13. С.111–117.

6. Діхтієвський В.П. Державні природоресурсні кадастри як форма доступу до публічної інформації. *Юридичний бюлетень*. 2020. № 15. С. 81–84.

Список публікацій здобувача за темою дисертації, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

7. Діхтієвський В.П. До питання дискреційних повноважень державних органів, передбачених правовими актами Естонської Республіки та України. *Адміністративний акт: теорія та практика*: матеріали II міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 9 жовтня 2017 р.). Київ : ВД «Дакор», 2018. С. 70–74 (форма участі - очна).

8. Діхтієвський В.П. Політичні та адміністративні складові Державної служби у діяльності органів публічного управління. *Державна служба в Україні: шляхи реформування*: матеріали круглого столу (м. Київ, 22 травня 2019 року). Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. С. 73–75 (форма участі - очна).

9. Діхтієвський В.П. Забезпечення доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів: стан та перспективи правового регулювання. *Новітні тенденції розвитку адміністративного права як науки, навчальної дисципліни та галузі права* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 23 вересня 2020 р.). Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 69–73 (форма участі - заочна).

10. Діхтієвський В.П. Форми доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів. *Актуальні питання розвитку державності та правової системи в сучасній Україні*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 30–31 жовтня 2020 р.). Запоріжжя : ЗНУ, 2020. С. 65–69 (форма участі - заочна).

Повнота опублікування результатів дисертації засвідчується таблицею 1.

Таблиця 1 – Повнота опублікування результатів дисертації

№	Наукова публікація здобувача		Підрозділи дисертації, що висвітлюються
	Назва	Видання	
Зарубіжні періодичні наукові видання			
1.	Information on the use of natural resources as a component of the right of access to public information.	Visegrad Journal on Human Rights. 2020. № 2. P. 104-110.	п. 1.1 п. 1.2 п. 2.1.
Наукові фахові видання України			
2.	Повноваження суб'єктів публічного управління у сфері протидії корупції в Україні: проблеми боротьби та механізми посилення.	Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. 2018. № 3. С. 59-65	п. 1.3 п. 2.1
3.	Нормативно-правові засади доступу до інформації про стан використання природних ресурсів.	Юридичний науковий електронний журнал. 2020. № 4. С. 19-24.	п. 1.3 п. 2.3 п. 2.4.
4.	Адміністративно-правові засади реалізації доступу до інформації про стан використання природних ресурсів.	Юридичний бюлетень. 2020. № 13. С.111-117	п. 2.1 п.3.2
5.	Інформація як об'єкт правовідносин.	Вісник Запорізького національного університету. Серія. Юридичні науки. 2020. Випуск 3. С. 84-90.	п. 2.2 п. 2.3

ВИСНОВОК

Ознайомившись із дисертацією Діхтієвського Володимира Петровича «Адміністративно-правове регулювання доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів» та науковими публікаціями, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, а також взявши до уваги підсумки фахового семінару, вважаємо, що:

1. Дисертація Діхтієвського Володимира Петровича «Адміністративно-правове регулювання доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів» є фундаментальним науковим дослідженням з актуальних питань, характеризується єдністю змісту, містить наукові результати, яким властива наукова новизна, теоретичне та практичне значення, а отже, свідчить про істотний особистий внесок здобувача у розвиток правової науки.

2. Дисертація Діхтієвського Володимира Петровича «Адміністративно-правове регулювання доступу до публічної інформації про стан використання природних ресурсів» може бути рекомендована до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право» (галузь знань 08 «Право») у разовій спеціалізованій вченій раді.

Рецензент:

професор кафедри

адміністративного та господарського права

Запорізького національного університету,

доктор юридичних наук, професор

Є.В. Курінний

Рецензент:

доцент кафедри

адміністративного та господарського права

Запорізького національного університету,

доктор юридичних наук

А.А. Шарая